

Vklad na budoucnost: Cesta ukrajinské rodiny k bydlení v Česku

Lesia a Olexandr se rozhodli opustit Ukrajinu a vydat se do Česka hlavně kvůli bezpečí svých dětí. Jejich začátky v Česku nebyly lehké, avšak díky podpoře občanské společnosti v Teplicích se jim podařilo najít důstojné bydlení, jejich děti dnes chodí do školy a Olexandr pracuje jako řidič autobusu, kterých je v kraji velký nedostatek. Tato rodina je jednou z prvních, kterým pomohla Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) zaplatit kauci na pronájem a najít tak důstojné bydlení. Podle [výzkumu české kanceláře IOM](#) je nedostatek finančních prostředků na zaplacení tržního nájemného nebo povinné kauce jednou z hlavních překážek, která uprchlíkům brání v nastěhování do nájemního bydlení.

Pořád létaly rakety

Před ruskou invazí na Ukrajinu v únoru 2022 žili Lesia a Olexandr poklidný život. Olexandr pracoval jako řidič a Lesia se živila jako kadeřnice. Oba pocházejí z Žitomírské oblasti na Ukrajině nedaleko hlavního města Kyjev, kde žili společně se svou dcerou [jméno] a dvěma syny [jméno] a [jméno].

Začátek války znamenal pro oba manžele i jejich děti obrovský šok. Tanky, vojenská auta, neustálé sirény a ostřelování raketami změnily jejich poklidný život v noční můru. Sklep měli připravený na to, že v něm budou trávit dlouhé dny i noci.

„Ruská armáda našťěstí naše město obešla, ale pořád zde létaly rakety. Když šly děti do školy, tak často ani nedošly, protože začaly houkat sirény a ony se musely někde schovat. Samozřejmě to snášely velmi špatně, pořád jsme byli schovaní ve sklepech,“ říká Lesia, stále ještě viditelně otřesená.

Asi po půl roce se Olexandr rozhodl zavolat svému kolegovi, které odešel do České republiky, konkrétně do Krupky a ten mu řekl, že za ním může přijet. Rozhodli se proto odejít ze svého domova, hlavně kvůli dětem, o jejichž život a budoucnost měli největší obavy.

Deset lidí ve dvoupokojovém bytě

Prvních čtrnáct dní v Česku bylo pro rodinu velmi náročných, neboť sdíleli společný byt s Olexandrovým kolegou, který žije se svojí pětičlennou rodinou ve dvoupokojovém bytě. Dohromady jich zde tedy bylo deset lidí.

„To není v Teplicích nic výjimečného“, říká Lucie Beyerová, která zde společně s manželem provozuje Centrum Humanitární pomoci (CeHuPo), pomáhající ukrajinským uprchlíkům. *„Často se zde na jednom bytě tísni osm až deset lidí, což se nelíbí sousedům ani bytovému družstvu. Ti lidé tam zůstávají i několik týdnů, než si najdou nějaké vhodné bydlení.“*

Hledání stálého bydlení

Najít slušné bydlení v Teplicích a okolí je pro nově příchozí bez sociálního kapitálu skutečně velmi komplikované. Na trhu s byty toho i pro příchodu velkého množství uprchlíků z Ukrajiny není mnoho k dispozici. V kraji je také několik vyloučených lokalit s velkým množstvím sociálních problémů. První vlastní bydlení, které rodina Lesii a Olexandra našla, bylo právě na takovém místě. V malém 2+kk na okraji Krupky strávili prvních 10 měsíců jejich života v Česku. Děti spaly společně v obýváku a rodiče v kuchyni. Byt však byl pro velkou rodinu malý a ve bytové čtvrti se necítili dobře.

„Není to tam úplně bezpečné“, shrnuje Lesia.

Útočiště pro nově příchozí

V té době začala Lesia nabízet bezplatné kadeřnické služby v Centru humanitární pomoci (CeHuPo) naproti teplickému vlakovému nádraží. Místní komunita zde vytvořila útočiště pro nově příchozí, kde pro ně zajišťuje vše od základních věcí, přes pomoc s hledáním bydlení, asistenci na úřadech až například po lekce českého jazyka, hodiny jógy, gymnastiky či thajského boxu.

Když se v centru rozkřiklo, že rodina hledá bydlení, Lucie Beyerová, ředitelka centra, poprosila své přátele, zda by nechtěli jejich dům, který byl v té době prázdný, pronajmout Lesii a Olexandrovi. „*Nebylo to úplně lehké*“, říká Lucie. „*Zde má hodně lidí s pronajímáním opravdu špatné zkušenosti. Říkala jsem jí však, že to je opravdu velmi slušná rodina, nedoporučila bych nikoho špatného*“, doplňuje.

Každá koruna se hodí

INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION (IOM) • OFFICE IN CZECHIA
Prvního pluku 621/8a • 186 00 • Prague • Czechia
Tel.: +420 233 370 160 • email: prague@iom.int • czechia.iom.int • iom.int

Život v Česku tedy pro rodinu Lesii a Olexandra zatím nebyl vůbec jednoduchý. Když ale začnou mluvit o své současné situaci a budoucnosti, rozzáří se. Dnes si pronajímají vlastní domek a všechny děti chodí do školy. Olexandr pracuje pro ČSAD Slaný jako řidič autobusu a Lesia si hledá práci jako kadeřnice. Jejich finanční situace se třemi dětmi je stále náročná. Museli zaplatit dvoutříměsíční nájem a další náklady na bydlení, což přineslo značnou finanční zátěž. „*Víme, že se musíme otáčet, protože z jedné výplaty řidiče všechno neutáhneme,*“ říkají společně.

Rodině Lesiy a Olexandra pomohla IOM ve spolupráci s organizací CeHuPo zaplatit kauci a umožnila tak rodině přestěhovat se do důstojného bydlení.